

Kweker Dieuwke Wijn is specialist in vaste planten. In borderbeplantingen vindt ze Gleditsia een geschikte partner. ‘De transparante kroon zorgt voor een speels licht-schaduw-effect. Daardoor bloeien planten langer en komen kleuren mooier uit.’

Tekst en fotografie: Emiel van den Berg

Gleditsia behoort tot de familie van de Fabaceae, de vlinderbloemfamilie. Het geslacht telt circa elf soorten die van nature in Noord- en Zuid-Amerika en (sub)tropische delen van Azië groeien. Enkele soorten komen voor in de gematigde zones en *G. triacanthos* is de enige soort die bestand is tegen de koude West-Europese winters.

De geslachtsnaam *Gleditsia* verwijst naar Johan Gottlieb Gleditsch die vriend en bewonderaar was van Linnaeus. In de achttiende eeuw werkte hij als hoogleraar en directeur van de botanische tuin van Berlijn en in die functies deed hij veel onderzoek naar *Gleditsia*. Daarnaast schreef hij diverse botanische publicaties.

De Nederlandse naam is Valse Christusdoorn, vanwege de vele doornen op zowel de stam als de takken en met name bij de soort. Deze lange en vaak sterk vertakte doornen vertonen volgens sommigen gelijkenis met de doornenkroon van de Christusfiguur. Omdat er al een ‘echte’ Christusdoorn bestaat en ook de kamerplant *Euphorbia milii* in de volksmond Christusdoorn heet, heeft *Gleditsia* de naam Valse Christusdoorn gekregen.

PLAFOND

Dieuwke Wijn heeft een vasteplantenkwekerij in het Noord-Hollandse Winkel. Ze noemt zichzelf geen bomenkenner, maar heeft *Gleditsia* wel als favoriet, met name *G. triacanthos* ‘Sunburst’. ‘De boom stelt weinig eisen aan de grond, hij kan vrij droog en tijdelijk nat staan. De vorstbestendigheid is goed en ook als laanboom zijn er mogelijkheden, omdat bestrating en strooizout getolereerd worden. Daarbij is het een goede drachtboom en naar bijenplanten is een groeiende vraag.’

Het tot 20 centimeter grote samengestelde blad

Gleditsia ‘Sunburst’

Plantnaam: *Gleditsia triacanthos* ‘Sunburst’

Groeivorm: breed piramidale boom

Blad: enkel of dubbel geveerd

Bloem: geelwit, onopvallend

Bijzonderheden: heldergeel blad

DIEUWKE WIJN:

‘Het zonnetje in de tuin’

van ‘Sunburst’ is opgebouwd uit tal van kleine blaadjes die ieder 2 tot 3 centimeter groot zijn. Elk blaadje is gaafrandig of soms iets gekarteld. De onderzijde is licht behaard. ‘Vanwege dat fijne samengestelde blad heeft de boom een open, transparante kroon en zo’n plafond in de tuin schept ruimte. Plus volop mogelijkheden om eronder iets met vaste planten te doen. De boom zorgt ook voor een speels licht-schaduw-effect waarbij planten langer bloeien. Ook de kleuren komen dan veel mooier uit.’ Omdat de kroon uiteraard wat droogte veroorzaakt voor de planten die eronder groeien, valt de keuze volgens haar al snel op oppervlakkig wortelende planten die wat droogte tolereren. ‘Anemone, Digitalis, Tellima, Brunnera maar ook bijvoorbeeld Delphinium. Die laatste bloeit ook langer in de halfschaduw.’

BOLGEWASSEN

Van *G. triacanthos* is de door Wijn genoemde ‘Sunburst’ veruit de bekendste cultivar. Het blad is bij het uitlopen heldergeel en kleurt later geelgroen. In de herfst neemt het geel weer de overhand. ‘De boom zorgt door die gele bladkleur voor een vrolijk, zonnig effect.

‘Sunburst’ is het zonnetje in je tuin, zelf als het zwaar bewolkt is of regent.’ Wijn merkt dat geel, een kleur die in de jaren negentig behoorlijk taboe was, weer ‘mag’ bij haar klanten. ‘Voor al ook door tuinbladen en opengestelde tuinen krijgen mensen ideeën en ervaren ze het effect van een border in de primaire kleuren geel, oranje en rood. Vooral in de nazomer als het licht verandert doordat de zon wat lager staat, is het effect van geel en andere felle kleuren zo mooi.’ Ze merkt daarbij op dat haar klanten op latere leeftijd vaker kiezen voor heldere primaire kleuren.

‘Sunburst’ heeft een bescheiden omvang tot circa 10 meter, maar komt ook geregeld als heester voor. ‘Bij laag vertakkend of meerstammig wordt de keuze bij de onderbeplanting wel kleiner. Meerstammig betekent een bredere boom, meer schaduw, droger. Als hier de voorkeur naar uit gaat, dan adviseer ik liever diverse bladplanten en bodembedekkers die wat droogte tolereren. Combineren met vroege bolgewassen als Cyclamen, Scilla en Chionodoxa is ook mogelijk.’ Leivormen zijn haar bekend. ‘Zulke snoeivormen vind ik bij deze sierlijke boom echter bijna een misdaad.’